

Národný plán posilnenia Záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030

1. Úvod

Národný plán posilnenia Záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030 (NPP ZM) predstavuje **jeden z kľúčových strategických rámcov v oblasti aktívnej politiky trhu práce v rámci programového obdobia 2021 – 2030**. Konkrétne ide o strategický rámec zameraný na podporu mladých ľudí do 30 rokov a plán konkrétnych opatrení, ktoré bude Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (MPSVR SR) implementovať spolu s relevantnými partnermi na národnej úrovni. NPP ZM je vypracovaný na základe **Odporúčania Rady (EÚ) z 30. októbra 2020 o moste k pracovným miestam – posilnení Záruky pre mladých ľudí, a ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí (2020/C 372/01)** (odporúčanie Rady). Cieľovou skupinou NPP ZM sú mladí ľudia do 30 rokov, vrátane tých, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave (NEET – not in employment, education or training). Cieľová skupina NEET zahŕňa tzv. nezamestnaných NEET, t. j. mladých ľudí do 30 rokov, ktorí sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie (UoZ) úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (úrad) a tzv. neaktívnych NEET t. j. mladých ľudí do 30 rokov, ktorí nie sú vedení v evidencii UoZ úradu. Hlavným cieľom odporúčania Rady naďalej zostáva zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia vo veku do 30 rokov dostali kvalitnú ponuku zamestnania, ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo stáže a to do 4 mesiacov od straty zamestnania alebo ukončenia formálneho vzdelávania, v súlade so zásadou 4 Európskeho piliera sociálnych práv. Východiskový bod pre poskytnutie Záruky pre mladých ľudí by mala byť registrácia u jej poskytovateľa/zaradenie do evidencie UoZ. Schéma Záruky pre mladých ľudí má byť rozčlenená do štyroch fáz – mapovanie, osvetová činnosť, príprava a ponuka. Väčšina aktivít bude financovaná z Európskeho sociálneho fondu+ (ESF+). Prijatie NPP ZM na národnej úrovni priamo súvisí s plnením úlohy **B.2. uznesenia vlády SR č. 324 z 3. júla 2019 k Spôsobu uplatnenia základných podmienok pri príprave implementačného mechanizmu politiky súdržnosti EÚ po roku 2020 v podmienkach SR** tak, že adekvátne reaguje na potrebu zavedenia Národného strategického rámca aktívnej politiky trhu práce so zreteľom na usmernenia politik zamestnanosti. Plnenie tejto základnej tematickej podmienky zahŕňa aj opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa **navrhovanie, implementácia, monitorovanie a preskúmanie politik vykonávali v úzkej spolupráci s príslušnými zainteresovanými stranami**. V tejto súvislosti bol NPP ZM v dňoch 30. 06. 2021 a 27. 10. 2022 prerokovaný a schválený v **Pracovnej skupine** pre oblasť zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, **Záruky pre mladých** a sociálnej ekonomiky, ktorej vznik vyplýva z plnenia kritérií na splnenie základnej tematickej podmienky „Národný strategický rámec aktívnej politiky trhu práce“, ktorá je v gescii MPSVR SR. **Prijatie NPP ZM sa tak stáva hodnotovo významnou a neoddeliteľnou súčasťou Národného strategického rámca aktívnej politiky trhu práce v rámci programového obdobia 2021 – 2030 so zreteľom na usmernenia politik zamestnanosti.**

NPP ZM si predovšetkým **kladie za cieľ** zintenzívniť podporu práce s mládežou, individualizovaného poradenstva zameraného na potreby jednotlivca, mentorovania a sprevádzania, vrátane vypracovania individualizovaných akčných plánov, zavedenie zrozumiteľnej informačnej kampane, nástrojov profilovania UoZ, ďalšieho vzdelávania a

rozvoja a hodnotenia zručností (najmä digitálnych, zelených a podnikateľských), podpory vytvárania pracovných miest prostredníctvom poskytovania finančných príspevkov, vykonávania absolventskej praxe a samozamestnania. Taktiež sa zameria na prevenciu predčasného ukončenia školskej dochádzky, mapovanie cieľovej skupiny za účelom zistenia jej štruktúry a poskytovanie podpory po prijatí jednej z ponúk Záruky pre mladých ľudí. NPP ZM sa bude zameriavať predovšetkým na žiakov a študentov, ktorí sú ohrození predčasným ukončením školskej dochádzky a mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením.

2. Kontext/Situácia na trhu práce

Začiatok programového obdobia 2014 – 2020 sa niesol v znamení snahy zmierniť ekonomické dopady finančnej a hospodárskej krízy v rokoch 2008 – 2009. Jedným z jej prejavov bol prudký nárast nezamestnanosti, ktorý neobišiel ani mladých ľudí do 29 rokov. Podľa štatistických zistení Eurostatu nezamestnanosť mladých ľudí do 29 rokov v SR dosiahla **v roku 2014 úroveň 21,3 %, čo bolo vysoko nad priemerom EÚ28 – 17,7 %**. Podiel nezamestnaných NEET do 29 rokov bol v roku 2014 v SR na hodnote 10,2 % (EÚ28 – 7,5 %) a podiel neaktívnych NEET na úrovni 8 % (EÚ28 – 7,8 %). SR na túto situáciu zareagovala prijatím Národného plánu implementácie Záruky pre mladých ľudí v SR, ktorý bol vypracovaný na základe Odporúčania Rady (EÚ) z 22. apríla 2013 o zavedení Záruky pre mladých ľudí (2013/C 120/01). Predmetný dokument obsahoval kľúčové reformy a iniciatívy na zabezpečenie včasnej intervencie a aktívacie a taktiež podporné opatrenia pre integráciu na trh práce. Zároveň sa prostredníctvom Operačného programu Ľudské zdroje 2014 – 2020 a jeho Prioritnej osi 2 Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí vytvoril vecný a finančný rámec na intenzívnu podporu zamestnanosti mladých ľudí do 29 rokov. Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o službách zamestnanosti) vytvoril nový legislatívny rámec na podporu tejto cieľovej skupiny prostredníctvom finančného príspevku na vytvorenie pracovného miesta v prvom pravidelne platenom zamestnaní (§ 51a). Aktívne opatrenia na trhu práce v súlade so zákonom o službách zamestnanosti, národné projekty implementované Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle § 54 zákona o službách zamestnanosti a výzvy na predkladanie dopytovo-orientovaných projektov realizované Implementačnou agentúrou MPSVR SR priniesli konkrétne opatrenia s cieľom podporiť poradenstvo, ďalšie vzdelávanie, zamestnanosť a samozamestnanie mladých ľudí. Všetky tieto kroky viedli k výraznému zlepšeniu situácie mladých ľudí na trhu práce. Podľa štatistických zistení Eurostatu dosiahla nezamestnanosť mladých ľudí do 29 rokov (vrátane) v SR **v roku 2021 úroveň 12,9 %** (nachádzala sa pod priemerom EÚ27 – 13 %). Podiel mladých ľudí v situácii NEET bol v roku 2021 na hodnote 14,2 % (nad priemerom EÚ27 – 13,1 %). Podiel mladých nezamestnaných NEET bol na úrovni 6 % (nad priemerom EÚ27 – 4,9 %). V posledných dvoch rokoch sledujeme pozitívny trend v skupine neaktívnych NEET, kde prichádza k poklesu ich podielu v populácii – v roku 2021 sa nachádzal na úrovni 8,2 % (na úrovni EÚ27 – 8,2 %). Začiatok pandémie ochorenia COVID-19 v roku 2020 negatívne ovplyvnil pozitívny vývoj na trhu práce v nasledujúcom období. Ekonomický vplyv pandémie sa prejavil najmä rastom nezamestnanosti na národnej aj európskej úrovni a nevyhol sa ani skupine mladých ľudí. Podľa štatistických údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny sa v evidencii UoZ úradu k 31. 10. 2022 nachádzalo 178 655 UoZ z toho 42 236 UoZ vo veku do 30 rokov (23,64 %), z hľadiska porovnania pohlaví išlo o takmer rovnaký podiel (50,29 % žien a 49,71 % mužov). Z pohľadu jednotlivých regiónov zaznamenal najvyšší počet UoZ do 30 rokov Prešovský kraj (11 573; 27,40 % podiel) a najnižší počet Bratislavský kraj (2 467; 5,84 % podiel). Z hľadiska vzdelania tvorili najpočetnejšiu skupinu mladí ľudia s úplným stredným odborným vzdelaním (13 986; 33,12 % podiel) a so základným vzdelaním (10 927; 25,87 % podiel). Z hľadiska znevýhodnenia podľa zákona o službách zamestnanosti sme najvyšší počet mladých ľudí zaznamenali v skupine občanov, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov nemali pravidelne platené zamestnanie (32 301; 76,48 %). Nasledovali

mladí ľudia s dosiahnutým vzdelaním nižším ako stredné odborné vzdelanie (14 448; 34,21 %). Z celkového počtu 42 236 UoZ do 30 rokov bolo 10 427 dlhodobo nezamestnaných (DN), čo predstavuje podiel 24,69 %. Z hľadiska dĺžky evidencie najväčší počet DN bol v evidencii UoZ v rozmedzí od 13 do 18 mesiacov – 3 304 osôb s podielom 7,82 %. S dĺžkou evidencie nad 48 mesiacov sa v evidencii nachádzalo 1 115 mladých ľudí do 30 rokov (2,64 % podiel).

3. Doterajšie opatrenia pre integráciu mladých ľudí do trhu práce

Dňa 05. 02. 2014 vláda SR prerokovala a vzala na vedomie **Národný plán implementácie Záruky pre mladých ľudí v SR, ktorý bol vypracovaný v súlade s odporúčaním Rady (EÚ) o zavedení záruky pre mladých ľudí z roku 2013**. Týmto krokom bol zavedený strategický rámec podpory integrácie mladých ľudí do trhu práce a priestor na realizáciu širokej škály opatrení za týmto účelom. Prijatím noviel zákona o službách zamestnanosti sa zaviedol príspevok na podporu vytvorenia pracovného miesta v prvom pravidelne platenom zamestnaní pre mladých ľudí, ktorí dovtedy nemali zamestnanie trvajúce aspoň 6 po sebe nasledujúcich mesiacov (§ 51a). Taktiež sa zrušila nadväznosť poskytovania príspevku na vykonávanie absolventskej praxe na konkrétny študijný alebo učebný odbor (§ 51). V spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny a Implementačnou agentúrou MPSVR SR sa realizovali národné projekty a výzvy na predkladanie dopytovo-orientovaných projektov prostredníctvom ktorých sa podporila široká škála opatrení. Mladým ľuďom do 29 rokov bolo počas programového obdobia 2014 - 2020 poskytované skupinové a individuálne poradenstvo s cieľom odstrániť bariéry, ktoré im bránili vstúpiť do trhu práce a poskytnúť im všetky relevantné informácie o trhu práce. Rekvalifikačné (REPAS+) a kompetenčné (KOMPAS+) kurzy podporili zamestnateľnosť mladých ľudí a poskytli im možnosť zosúladiť svoje vedomosti a zručnosti s potrebami trhu práce a rozvíjať jazykové, digitálne a komunikačné zručnosti a zamerať sa na osobnostný rozvoj. Integrácia mladých ľudí do trhu práce bola zabezpečená poskytovaním finančných príspevkov na vytvorenie pracovného miesta v rámci prvého pravidelne plateného zamestnania, mentorovaného zapracovania a praxe, samozamestnania, pre dlhodobo nezamestnaných mladých ľudí a poskytovaním príspevku na vykonávanie absolventskej praxe a následnej možnosti zamestnania sa u toho istého zamestnávateľa. Podpora mladým ľuďom bola taktiež poskytnutá prostredníctvom vybraných AOTP a výziev na predkladanie dopytovo-orientovaných projektov s cieľom podporiť poradenstvo, mentorovanie a vytváranie pracovných miest u zamestnávateľov a taktiež prostredníctvom samozamestnania. Motiváciou k nájdeniu si zamestnania bolo aj poskytovanie finančného príspevku prvých 12 mesiacov po nástupe do zamestnania.

4. Výzvy súvisiace s podporou mladých ľudí v SR

Napriek vyššie uvedeným úspešným opatreniam realizovaným v predchádzajúcom programovom období naďalej pretrvávajú výzvy spojené s podporou mladých ľudí:

- v priebehu posledných rokov sledujeme narastajúci počet žiakov, ktorí predčasne ukončili školskú dochádzku,
- pretrváva nesúlad vedomostí a zručností s potrebami trhu práce, pretože mladí ľudia končia študijné alebo učebné odbory, s ktorými nenachádzajú uplatnenie na trhu práce,
- v evidencii UoZ úradu je vysoký podiel mladých ľudí, ktorí sú nízko kvalifikovaní
- evidujeme nedostatočnú úroveň zručností potrebných pre nové odvetvia dynamicky sa rozvíjajúceho trhu práce. Ide predovšetkým o digitálne, zelené a podnikateľské zručnosti,
- nedostatok relevantných informácií o štruktúre a počte NEET,
- mnoho mladých ľudí čelí viacnásobným znevýhodneniam a preto potrebujú intenzívny individuálny prístup s cieľom odstrániť bariéry, ktoré im bránia vstúpiť do trhu práce,
- nedostatočná informačná kampaň o opatreniach realizovaných prostredníctvom Záruky pre mladých ľudí v SR,

- podiel dlhodobo nezamestnaných mladých ľudí je napriek klesajúcej tendencii posledných rokov stále nad úrovňou EÚ27,
- prekážkou pre vstup mladých ľudí do trhu práce je taktiež nedostatok praktických pracovných skúseností,
- podiel mladých Rómov na Slovensku, ktorí sú nezamestnaní a zároveň sa ďalej nevzdelávajú dosahuje 68%, v porovnaní s 10,3 % mierou bežnej populácie rovnakej vekovej kategórie 20 - 34 rokov,¹
- najhoršia situácia je u mladých rómskych žien na Slovensku, z ktorých 76 % sa považuje za NEET v porovnaní s 52 % mladých rómskych mužov.²

5. Ciele

NPP ZM bude vyššie uvedené výzvy riešiť prostredníctvom širokého spektra opatrení s cieľom dosiahnuť nasledujúce ciele:

Hlavné ciele:

- zabezpečiť, aby všetci mladí ľudia vo veku do 30 rokov dostali kvalitnú ponuku zamestnania, ďalšieho vzdelávania, učňovskej prípravy alebo stáže, a to do štyroch mesiacov od straty zamestnania alebo ukončenia formálneho vzdelávania,
- posilniť systémy včasného varovania a spôsobilosti sledovania s cieľom identifikovať tie osoby, ktorým hrozí, že sa stanú NEET.

Špecifické ciele:

- znížiť počet mladých ľudí v situácii NEET na úroveň priemeru EÚ (9%) do roku 2030,
- znížiť podiel mladých nezamestnaných do 30 rokov na celkovom počte nezamestnaných ľudí na menej ako 20 % do roku 2030,
- znížiť podiel osôb, ktoré predčasne ukončia školskú dochádzku na 6% do roku 2030,
- znížiť podiel dlhodobo nezamestnaných mladých ľudí do 30 rokov na celkovom počte nezamestnaných mladých ľudí do 30 rokov na menej ako 20 % do roku 2030,
- znížiť podiel mladých ľudí do 30 rokov s nízkou kvalifikáciou na celkovom počte nezamestnaných mladých ľudí do 30 rokov na menej ako 30 % do roku 2030,
- zabezpečiť, aby nevznikal výrazný rozdiel (viac ako 5 %) v nezamestnanosti mladých žien a mužov v neprospech žien,
- znížiť podiel mladých ľudí v situácii NEET v lokalitách MRK na úroveň 40% do roku 2030,
- zvýšiť počet osôb zúčastňujúcich sa druhošancového vzdelávania oproti súčasnosti (v priemere 900 ročne),
- vytvoriť sieť aspoň 28 integrovaných informačných a poradenských centier (tzv. one-stop-shop) dostupných pre mladých ľudí do cca 30 km od ich bydliska,

NPP ZM má prierezový charakter a nadväzuje na viacero dokumentov prijatých na národnej úrovni, najmä:

- **Partnerská dohoda na roky 2021 – 2027**, schválená uznesením vlády SR č. 253 zo 6. apríla 2022,
- **Návrh Programu Slovensko 2021 – 2027**, schválený uznesením vlády SR č. 426 z 28. júna 2022,

¹ EU SILC_MRK 2018.

² EU SILC_MRK 2018.

- **Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030**, schválená uznesením vlády SR č. 678 z 24. novembra 2021,
- **Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030**, schválená uznesením vlády SR č. 181 zo 7. apríla 2021,
- **Akčný plán pre prioritnú oblasť zamestnanosť pre roky 2022-2024 (MRK)**, schválený uznesením vlády č. 256 zo 6. apríla 2022,
- **Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2021 – 2028**, schválená uznesením vlády SR č. 754 zo dňa 13. decembra 2021,
- **Celoštátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike na roky 2021 – 2027**, schválená uznesením vlády SR č. 223 z 28. apríla 2021,
- **Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2021-2027**, schválený uznesením vlády SR č. 223 z 28. apríla 2021,
- **Strategické priority rozvoja zamestnanosti v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030**, schválené na 2. zasadnutí Pracovnej skupiny pre oblasť zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, Záruky pre mladých a sociálnej ekonomiky dňa 30.6.2021.

Na účely vypracovania NPP ZM boli, okrem vecne príslušných odborov MPSVR SR (za sekciu práce - odbor sociálnej ekonomiky, odbor európskej stratégie zamestnanosti; sekcia sociálnej politiky, sekcia rodinnej politiky, sekcia fondov EÚ a Inštitút sociálnej politiky), oslovené aj relevantné inštitúcie, ktoré svojou pôsobnosťou participujú na vytváraní podmienok Záruky pre mladých ľudí, a to Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Implementačná agentúra MPSVR SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskum a športu SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a Inštitút zamestnanosti. Ich návrhy boli do tvorby NPP ZM premietnuté s identifikovaním gestora a spolugestora za jednotlivé opatrenia/aktivity. Návrhy významných zainteresovaných aktérov budú/sú identifikované aj prostredníctvom pracovnej skupiny (viď. str.1).

NPP ZM bude na dosiahnutie vyššie uvedených cieľov implementovať nasledujúce konkrétne opatrenia rozdelené do štyroch fáz v súlade s odporúčaním Rady:

6. Mapovanie

Bod podľa odporúčania	Názov opatrenia	Stručný popis opatrenia	Termín	Gestor	Spolugestor	Zdroj financovania	Predpokladaná suma
4)	Vytvorenie preventívneho systému za účelom predchádzania predčasného ukončenia školskej dochádzky	Rozvoj systému včasného varovania pred predčasným ukončením školskej dochádzky, ktorého súčasťou je aj vypracovanie metodiky na identifikáciu a prácu so skupinami detí a žiakov, ktorým hrozí, že sa po ukončení vzdelávania ocitnú v situácii NEET. Zároveň sa podporí personálne a materiálne-technické zabezpečenie vzdelávania v príslušných odboroch vytvárajúce predpoklady pre plnenie cieľov týchto odborov - získavanie NSV týmito žiakmi, posun žiakov na vzdelávanie v odboroch na vyšších stupňoch vzdelania alebo ich uplatnenie na trhu práce.	2023-2029	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR)	ŠPÚ, VÚDPA, ŠIOV, ÚSVRK	ESF+	7 000 000 EUR
2) a 3)	Tvorba regionálnych analýz o situácii mladých NEET	Vypracovanie cca 10 regionálnych analýz/štúdií (8 krajov + BA a KE osobitne) s cieľom zmapovať rozmanitosť NEET a popísať dostupné intervencie/služby. Analytickú činnosť zabezpečia odborné tímy s účasťou univerzít a výskumných pracovísk. Súčasťou štúdií budú prognózy zručností zohľadňujúce potreby regionálnych trhov práce.	2023	MPSVR SR	MŠVVaŠ SR	ESF+	1 300 000 EUR
4)	Tvorba a implementácia regionálnych preventívnych programov	Vytvorenie a rozšírenie preventívnych programov do škôl s cieľom osloviť žiakov posledných ročníkov, ktorým hrozí, že sa ocitnú v situácii NEET, resp. predčasné ukončenie školskej dochádzky. Preventívne programy môžu vznikať priamo v prostredí škôl, na úrovni samospráv	2023-2029	MŠVVaŠ SR	MPSVR SR	ESF+	3 000 000 EUR

		alebo v prostredí miestnych, či regionálnych MVO.					
4) a taktiež 7), 10) a 11)	Podpora vzniku a rozvoja centier poskytujúcich komplexné podporné služby a poradenstvo pre uchádzačov o vysokoškolské štúdium a študentov vysokých škôl	Podpora vytvárania a rozvoja existujúcich podporných centier na vysokých školách s cieľom <ol style="list-style-type: none"> 1. zabezpečiť poradenské činnosti pre záujemcov o štúdium (napr. prípravné kurzy / konzultácie) a samotných študentov VŠ, a to aj/najmä pre mladých ľudí ktorí čelia viacsobným prekážkam (napr. ŤZP, študentov so špecifickými potrebami, pre mladých ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia, z MRK,...), 2. zabezpečiť kariérne, sociálne a psychologické poradenstvo, 3. zabezpečiť mentoring vo vzdelávaní, 4. zabezpečiť podporné/asistenčné služby (napr. buddy systém) vo vzdelávaní s cieľom poskytovania pomoci študentom/odstránenia predčasného ukončenia štúdia. 	Od roku 2023	MŠVVaŠ SR (SVŠ, IVP, SSŠCŽ, SNIV)		štátny rozpočet / ESF+	1 000 000 EUR (ESF+)

7. Osvetová činnosť

Bod podľa odporúčania	Názov opatrenia	Stručný popis opatrenia	Termín	Gestor	Spolugestor	Zdroj financovania	Predpokladaná suma	Dôležitá poznámka navrhovateľa opatrenia
7)	Tvorba a implementácia informačných a osvetových programov pre zraniteľné skupiny mladých ľudí, vrátane online nástrojov	Vytvorenie a implementácia informačno-poradenských programov cielených na zraniteľné skupiny NEET, zohľadňujúcich špecifiká jednotlivých skupín NEET, vrátane online nástrojov.	2022 – 2029	MPSVR SR	MŠVVaŠ SR, Ministerstvo zdravotníctva SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (USVRK)	ESF+	2 200 000 EUR	
5)	Využitie/vytvorenie digitálnych nástrojov za účelom podpory informovanosti o implementácii Záruky pre mladých	Vytvorenie moderných online informačných nástrojov zameraných na aktivizáciu cieľovej skupiny mladých NEET, s využitím rovesníckych prístupov a zrozumiteľnej komunikácie a zlepšenie informovanosti o Záruke pre mladých.	2022 - 2029	MPSVR SR		ESF+	800 000 EUR	
5)	Podporovať informovanosť a povedomie mladých ľudí o trhu práce a motivovať ich k aktívnemu prístupu k budúcnosti a	Realizácia informačných aktivít pre mládež zameraných na informovanie o príležitostiach, ktoré im ponúkajú programy	2022	MŠVVaŠ SR / NIVAM		ŠR	1 000 EUR	

	budúcemu povolaniu	Erasmus + a Európsky zbor solidarity						
5) a taktiež 1)	Spolupráca s miestnymi organizáciami, rodinami a rodičovskými združeniami	Vytvorenie neformálnej platformy pre vzájomnú komunikáciu a koordináciu medzi materskými a základnými školami a organizáciami, rodinami a rodičovskými združeniami, za účelom zlepšenie informovanosti a poradenstva pre deti a mládež.	priebežne	Sekcia predprimárneho a základného vzdelávania MŠVVaŠ SR			bez nutnosti financovania	
5)	Podporovať účasť a šíriť informácie o programoch Erasmus+ a Európsky zbor solidarity a o dobrovoľníctve	Informovať a propagovať programy EÚ Erasmus+ a Európsky zbor solidarity prostredníctvom informačných kampaní, virtuálnych nástrojov a školiacich aktivít v rámci regiónov, ale aj na úrovni medzisektovej spolupráce.	2021 - 2027	MŠVVaŠ SR / NIVAM			bez nutnosti financovania	V súlade so schválenou Stratégiou SR pre mládež na roky 2021-2028.

8. Príprava

Bod podľa odporúčania	Názov opatrenia	Stručný popis opatrenia	Termín	Gestor	Spolugestor	Zdroj financovania	Predpokladaná suma	Dôležitá poznámka navrhovateľa opatrenia
8) a 9)	Individualizované poradenstvo pre mladých UoZ	Navýšenie personálnych kapacít a zabezpečenie špecializovaných	2023 – 2029	MPSVR SR	Ústredie práce, sociálnych	ESF+	13 000 000 EUR	

		poradcov pre mladých UoZ na každom úrade, vrátane ich odbornej prípravy, sieťovania a technického vybavenia. Poskytovanie individualizovaných poradenských služieb, vrátane diagnostiky, skríningu, profilovania a tvorby individuálnych akčných plánov, a to so zohľadnením potrieb konkrétneho klienta.			vecí a rodiny			
12)	Tvorba programov na zvyšovanie/nadobúdanie digitálnych zručností NEET, vrátane testovacích nástrojov a hodnotenie úrovne týchto zručností	Zhodnotenie úrovne digitálnych zručností NEET v priebehu poradenského procesu prostredníctvom inovatívnych alebo dostupných hodnotiacich nástrojov a v prípade identifikovania nedostatkov v tejto oblasti poskytnúť adekvátny kurz na rozvoj predmetných zručností.	2023 – 2029	MPSVR SR		ESF+	7 000 000 EUR	
14)	Zvyšovanie zamestnateľnosti zlepšovaním dôležitých zručností	Zvyšovanie zamestnateľnosti mladých ľudí/NEET podporou vzdelávania/rekvalifikácií zameraných najmä na digitálne, zelené, jazykové, podnikateľské zručnosti a zručnosti v oblasti riadenia vlastnej kariéry.	2023-2029	MPSVR SR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	ESF/ESF+	32 000 000 EUR	
10)		Zvyšovanie zamestnateľnosti mladých	2023-2029	MPSVR SR		ESF/ESF+	37 000 000 EUR	

	Individualizované poradenstvo pre mladých neaktívnych ľudí	neaktívnych ľudí(NEET) prostredníctvom poskytovania individualizovaného poradenstva so zameraním na riadenie kariéry a podpory celoživotného vzdelávania, v prípade, ak bude identifikovaná potreba vzdelávania						
10)	Podpora rozvoja kompetencií mladých lídrov v MRK	Medzi hlavné priority bude patriť najmä budovanie kapacít a personálnych kompetencií mladých lídrov na lokálnej úrovni, ktorí budú schopní pôsobiť v komunitách a pracovať s inými mladými ľuďmi. Cieľom je zlepšiť ich motiváciu v oblasti vzdelávania, prístupu na trh práce a občiansku participáciu.	2021-2029	MPSVR SR	ÚSVRK	ESF+/štátny rozpočet	3 500 000 EUR	
10)	Podporovať kariérne poradenstvo mladých ľudí a vytvárať preň lepšie podmienky	Vypracovanie analýzy o dostupných možnostiach vzdelávania napomáhajúcich uplatniť sa na trhu práce, vrátane odporúčaní na zlepšenie kariérového poradenstva pre mládež	2024	MŠVVaŠ SR / NIVAM		Erasmus +, oblasť mládeže	15 000 EUR	V súlade so schválenou Stratégiou SR pre mládež na roky 2021-2028.

13)	Návrh zákona o uznávaní výsledkov predchádzajúceho vzdelávania – doplnenie do zákona o CŽV (priechodnosť vzdelávacieho systému)		2023	MŠVVaŠ SR	relevantné ministerstvá a sociálni partneri		bez nutnosti financovania	
13)	Podporovať uznávanie výsledkov neformálneho vzdelávania v práci s mládežou	Nástrojom na uznávanie neformálneho vzdelávania. Youthpass je európsky nástroj uznávania a identifikácie výsledkov neformálneho vzdelávania, ktoré sa získavajú v rámci projektov programov Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity.	2021 - 2027	MŠVVaŠ SR / NIVAM			bez nutnosti financovania	V súlade so schválenou Stratégiou SR pre mládež na roky 2021-2028.
13)	Prostredníctvom neformálneho vzdelávania v práci s mládežou vzdelávať mladých ľudí a rozvíjať u nich zručnosti a kľúčové kompetencie, ktoré im pomôžu uplatniť sa na trhu práce; podporovať rozvoj podnikavosti u mladých ľudí.	Prostredníctvom certifikátu Youthpass ako nástroja na uznávanie neformálneho vzdelávania účastníkov projektov programov EÚ Erasmus+ a Európsky zbor solidarity môžu účastníci získať Kľúčové kompetencie pre celoživotné vzdelávanie (2018).	2021 - 2027	MŠVVaŠ SR / NIVAM			bez nutnosti financovania	
9)	Školenie pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti práce s profilovacími nástrojmi, skrútingom a vytvárania individualizovaných akčných plánov pre rizikové skupiny, u			MŠVVaŠ SR		ESF+	500 000 EUR	

ktorých hrozí, že by sa v budúcnosti mohli dostať do skupiny NEET							
---	--	--	--	--	--	--	--

9. Ponuka

Bod podľa odporúčania	Názov opatrenia	Stručný popis opatrenia	Termín	Gestor	Spolugestor	Zdroj financovania	Predpokladaná suma	Dôležitá poznámka navrhovateľa opatrenia
1)	Zvýšenie vekovej hranice pre poskytovanie Záruky pre mladých ľudí z 29 rokov na 30 rokov	V prípade využitia Záruky pre mladých ľudí v rámci projektov naviazaných na legislatívne alebo nelegislatívne rámce spadajúce pod gesciu MPSVR SR, je potrebné upraviť tieto rámce pre sprístupnenie Záruky pre mladých ľudí aj pre ľudí nad 29 rokov, t. j. do 30 rokov podľa odporúčania Rady.	Ihneď	MPSVR SR			bez nutnosti financovania	
15)	Vytváranie udržateľných pracovných miest pre mladých (vrátane SZČ) a individualizovaná podpora v zamestnaní	Vytváranie udržateľných pracovných miest pre mladých ľudí v situácii NEET a poskytovanie finančných príspevkov na začatie vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti	2022 – 2029	MPSVR SR		ESF+	94 000 000 EUR	
19)	Absolventská prax	Podpora absolventskej praxe podľa § 51 zákona o službách zamestnanosti alebo v projektovej podobe. Vykonanie ad-hoc hodnotenie dopadov implementovanej absolventskej	2023 – 2029	MPSVR SR		ESF+	40 000 000 EUR	

		praxe v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.						
17)	Tvorba flexibilných vzdelávacích programov pre mladých a programov vzdelávania druhej šance	Zabezpečenie flexibilných vzdelávacích programov formálneho a neformálneho vzdelávania v oblastiach, ktoré nie sú bežne dostupné v rámci aktivít celoživotného vzdelávania (napr. programy zamerané na získanie základných gramotností – čitateľská, matematická).	2023 – 2029	MŠVVaŠ SR		ESF+	1 500 000 EUR	

10. Prierezové faktory

Bod podľa odporúčania	Názov opatrenia	Stručný popis opatrenia	Termín	Gestor	Spolugestor	Zdroj financovania	Predpokladaná suma	Dôležitá poznámka navrhovateľa opatrenia
22) a taktiež 8), 10) a 11)	Poskytovanie integrovaných informačných a poradenských služieb pre mladých s využitím multidisciplinárneho prístupu (sieťovanie existujúcich štruktúr)	Cieľom integrovaných služieb je umožniť jednoduchší prístup k opatreniam v rámci Záruky pre mladých ľudí. Ide o zabezpečenie celostného prístupu v podpore mladých ľudí, a to za účasti expertov z rôznych oblastí – napr. poradca pre vzdelávanie, kariérny poradca, psychológ, sociológ, poradca pre zdravý životný štýl, poradca v oblasti prevencie	2022 – 2029	MPSVR SR		ESF+	90 000 000 EUR	Podmienkou podpory je vytvorenie minimálnych štandardov na poskytovanie služieb.

		závislostí, príslušník policajného a hasičského zboru, pracovník s mládežou, poradca z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a pod. Predpokladom pre poskytovanie služieb „na jednom mieste“ je existencia regionálneho partnerstva a regionálneho plánu implementácie opatrení v rámci Záruky pre mladých ľudí.						
21)	Posilnenie partnerstiev	Spolupráca a posilnenie partnerstiev s relevantnými partnermi na všetkých administratívnych úrovniach, za účelom poskytnutia záruk pre mladých ľudí.	priebežne	Sekcia predprimárneho a základného vzdelávania MŠVVaŠ SR, MPSVR SR			bez nutnosti financovania	
23) a 26)	Celoživotné poradenstvo		2023-2029	MŠVVaŠ SR	MPSVR SR a soc. partneri	ESF+	2 000 000 EUR	V súlade prijatou Stratégiou celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030 Pozn: podpora poradenstva vo vzťahu k Záruke pre mladých bude resp. môže byť súčasťou komplexnej podpory ČZVaP
25)	Trasovanie absolventov	Trasovanie absolventov SŠ a ich uplatnenie sa na	2023-2029	MŠVVaŠ SR	ŠIOV, MPSVR	ESF+	2 000 000 EUR	V súlade s prijatou

		trhu práce vrátane zisťovania informácií o úrovni zručností a kompetencií, ktoré absolventi nadobudli.						Stratégiou celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030
25)	Dotačná schéma na podporu práce s mládežou a neformálneho vzdelávania v práci s mládežou (Programy pre mládež na roky 2022 +)	Podpora práce s mládežou v rámci Programov pre mládež v zmysle Smernice MŠVVaŠ SR č. 48/2021 o dotáciách v oblasti práce s mládežou	2022 každoročne	MŠVVaŠ SR		ŠR	2 279 565 EUR	V súlade s dotačnou schémou pripravenou v roku 2021

11. Všeobecný dopad NPP ZM

Realizovaním vyššie uvedených opatrení NPP ZM výrazne rozšíri podporenú skupinu mladých ľudí vo veku do 30 rokov a zameria sa predovšetkým na žiakov a študentov, ktorí sú ohrození predčasným ukončením školskej dochádzky a mladých ľudí ohrozených sociálnym vylúčením. Podpora im tak bude poskytovaná nielen pri príprave a vstupe na trh práce, ale aj počas sústavnej prípravy na povolanie. Fáza mapovania zabezpečí získanie relevantných informácií o štruktúre a potrebách mladých NEET, ktoré prispievajú k lepšiemu zameraniu jednotlivých programov a projektov, najmä na regionálnej úrovni. Zároveň sa zameria na predchádzanie predčasného ukončenia školskej dochádzky a prevencie pred získaním statusu NEET. Fáza osvetovej činnosti zabezpečí formou informačnej kampane zvýšenie informovanosti mladých ľudí o možnostiach a opatreniach, ktoré im môžu byť poskytnuté prostredníctvom Záruky pre mladých ľudí v SR. V prípravnej fáze sa bude klásť dôraz najmä na individuálne poradenstvo, nástroje profilovania a skríningu, vypracovanie individualizovaných akčných plánov zohľadňujúcich potreby jednotlivca vzhľadom na jeho dosiahnuté vzdelanie, zručnosti a pracovné skúsenosti a zvýšia sa personálne kapacity úradov v oblasti poradenstva zameraného na mladých ľudí. Dôležitou súčasťou tejto fázy bude zhodnotenie a rozvíjanie zručností, predovšetkým digitálnych, zelených a podnikateľských s cieľom začatia samostatnej zárobkovej činnosti. Fáza ponuky bude stavať na už získaných poznatkoch a skúsenostiach z predchádzajúceho programového obdobia a nadviaže na úspešne implementované opatrenia a projekty. Bude podporovať vytváranie pracovných miest pre mladých ľudí do 30 rokov a zároveň zvýši mieru podpory v rámci vytvárania pracovných miest prostredníctvom samozamestnania. Cieľom NPP ZM je taktiež prehĺbenie partnerstiev na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

12. Monitorovanie a hodnotenie

Účelom monitorovania a hodnotenia NPP ZM je sledovanie stavu opatrení a pokroku v napĺňaní ZM. MPSVR SR zriadilo Pracovnú skupinu pre oblasť zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, Záruky pre mladých a sociálnej ekonomiky, ktorá sa v rámci svojej činnosti sa zameria najmä na vytváranie podmienok úzkej spolupráce so zainteresovanými stranami v oblasti navrhovania, implementácie, monitorovania a preskúmania aktívnych politik trhu práce, Záruky pre mladých a sociálnej ekonomiky. Medzi jej úlohy bude patriť aj monitorovanie, hodnotenie a preskúmanie implementácie NPP ZM, plnenia cieľov a opatrení vyplývajúcich z rezortných stratégií, akčných plánov a plánov implementácie. Medzi členov skupiny patria subjekty tretieho sektora, mimovládne organizácie a ďalší partneri. Monitorovanie a hodnotenie národného plánu bude vykonané pomocou troch samostatných nástrojov, ktorými sú *Výročná správa o implementácii NPP ZM*, *strednodobé hodnotenie NPP ZM* a *priebežné hodnotenia jednotlivých opatrení*. *Výročná správa o implementácii NPP ZM* bude vyhotovená každý rok a bude sa zaoberať pokrokom v napĺňaní jednotlivých cieľov. *Strednodobé hodnotenie NPP ZM* predstavuje hĺbkové hodnotenie plnenia národného plánu a uskutoční sa v roku 2025 a následne bude doplnené *Finálnym hodnotením* v roku 2030. Poslednou úrovňou budú *priebežné hodnotenia* uskutočnených opatrení a ich dopad na realizáciu národného plánu. Dokumenty budú predložené na posúdenie a schválenie Pracovnej skupine pre oblasť zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, Záruky pre mladých a sociálnej ekonomiky. Monitorovanie Záruky pre mladých ľudí je realizované SR na základe metodologickej príručky Indikátorovej skupiny Výboru pre zamestnanosť (EMCO) a zaslané údaje sú vyhodnotené Európskou komisiou, sledovaním plnenia merateľných ukazovateľov. V úzkej spolupráci so zainteresovanými stranami sa predpokladá pravidelná aktualizácia, úprava, zmeny a doplnenia NPP ZM.

13. Záver

V nadväznosti na odporúčanie Rady pripravilo MPSVR SR v spolupráci so zainteresovanými subjektmi NPP ZM s cieľom podporiť širšiu skupinu mladých ľudí do 30 rokov a to nielen tých, ktorí vstupujú do trhu práce, ale aj mladých ľudí, ktorí sú v procese formálneho vzdelávania. Prioritne sa bude zameriavať na znevýhodnené a zraniteľné skupiny mladých ľudí, s nízkym vzdelaním, dlhodobo nezamestnaných, ohrozených sociálnym vylúčením a chudobou. Opatrenia budú financované predovšetkým z finančných prostriedkov ESF+.